

GLAS SVOBODE.

Slovinci-bratje združimo se! V slogi je moč!

Stev. 27

Chicago, Ill. 1. julija 1904.

Leto III

CENJENIM GG. NAROČNIKOM.

Obračamo se še enkrat do naših somišljenikov in gg. naročnikov, kojim je potekla naročnina. Osim, kojim je potekla naročnina z mesecem junijem, poslali smo že v zadnji št. poziv. prosimo da se v najkrajšem času odzovejo, ker drugače smo primorani vstaviti list. Dotičniki, koji so list naročili, pa še nič plačali, prosimo, da v najkrajšem času poravnajo svoj dolg. Stavce, tiskar vse zahteva denar! Od kod naj ga dobimo, če nam ga ne pošljejo gg. naročniki? — Delavsko časopisje je najboljši orožje produktivnih stanov v boju za obstanek, za odstranitev sedanjih družabnih razmer. Ako hočete to orožje povečati ter ohraniti mu ostrijo, nabirajte novih naročnikov, s naročnino zaostali pa poravnajte svoj dolg, da nam bode mesto solnce tiranstva, sijale solnce svobode, jednakesti in bratstva.

Socializem in kristjanstvo.

Spisal Rev. W. T. Withrov. Zakaj bi kristjani morali biti socialisti?

Zato, ker ne more biti nihče v dejanju kristjan, če ni socialist. Če je človek le v teoretičnem smislu kristjan — ta ni kristjan. Profesor Robert Ely je rekel: "Socializem je jednostavno le izvrševanje kristjanstva, vsakdanje postopanje po zlatem načelu — stori svojemu bližnjemu, kar zahtevaš, da on tebi ne stori."

Socializem pomeni enakost in pravico v vseh človeških odnosih. Kristjanstvo pa ne more drugega pomena imeti. Ako pomeni manj, tedaj stoji socializem etično nad kristjanstvom in očitno je potem dolžnost vsacega kristjana povzdigniti se na višje stališče — stališče socializma. Gotovo pa kristjanstvo ne more pomeniti manj, kot socializem.

"V etičnem oziru sta si socializem in kristjanstvo jednaka." (Encyclopedia Britannica.) Obadva stojita na istem temelju (pravice) ter iščeta eni isti cilj (pravico vsakemu). Vслед tega ne more biti preprič prepričan v socializmu. Na sprotno bi pa morala obadva delovati v popolnem soglasju in svrhu njihju splošnega cilja — rešitve vsakega človeštva.

Kristjani bi morali biti socialisti, ker je pokristjanje celega sveta pod sedanjimi odnosi nemogoče, ker socializem daje edino pot, po kateri se zamore kristjanstvo praktično, torej v dejanju, izvrševati. Da je praktično kristjanstvo pod sedanjimi razmerami izključeno, priznava jo vsi misleči in izobraženi ljudje, posebno pa pritrjujejo temu voditelji človeštva na duševnem polju.

Pred poldrugim letom je pisec tega članka v časniku "Kansas City Star" ugovarjal javnemu govoru, katerega je eden prvih pastorej v Kansas City, Mo., govoril. Castiti gospod je odločno izjavil, da je Jezusov zlati nauk "stori svojemu bližnjemu, kar zahtevaš, da on tebi ne stori" — nepraktičen v dejanju in neizvršljiv. Ako so te besede omenjenemu gospodu šle iz srca, o čemur ne moremo dvomiti, potem ne preostaja drugega, da se sedanje razmere, v katerih je Kristov nauk razveljavljen, odstranijo ter nadomestijo s takimi, v katerih bi besede božjega sina, "stori svojemu bližnjemu, kar zahtevaš, da on tebi ne stori", zamogle obveljaviti in dejansko izvrševati. Kristov nauk nas uči, ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe. Zakon denarja — kar pomeni zapovedi, katere dobičkalnost narekuje — pa sili ljudi, da se bojujejo drug proti drugemu, da se uničujejo v ljuti tekmovalni borbi za obstanek. Vse življenje je žrtvovanje brezobzirnemu in krutemu boju, v kojem zamore malo številce zmagati.

Kateri inteligentni in opazujoči kristjan zamore tajiti, da ni tako? Kdo more trditi, da se taki odno-

šaji strinjajo z duhom naukov Krista?

Kaj namerava kristjanstvo oziroma cerkev v tem slučaju zvršiti? Ali zamorejo nauki religije sami to predrugačiti?

Nikakor ne! Dvajset stoletij je cerkev učila, pridigovala, molila, pela psalme, gradila palače, snovala društva — rešitev veliko vprašanje za človeški obstanek je pa prepustila politikarjem, demagogom in podkupljivim ljudem.

Nasledki tacega postopanja so vplivali jako neugodno ne le na splošne družabne razmere temveč tudi na cerkev. Malomarnost cerkve napram temu vprašanju je podkopalo tudi nje vpliv. Polagoma in vstrajno izgubiva cerkev svojo moč na ljudsko maso in spoštovanje slednje do cerkve gineva od dne do dne, vsled tega, ker je zanemarila družabna vprašanja, ki pomenijo za ljudstvo življenje in smrt.

Čas je nastopil, ki zahteva, da cerkev menja svoje taktiko v tem oziru, ker drugače propade gotovo. Cerkev mora priznati, da ima ravno toliko opraviti s tem svetom kakor s prihodnjim, ker je zboljšanje socialnih razmer na tem svetu nje naloga, ker je od tega zboljšanja odvisno tudi ugodno pripravljene duše za večnost. Vera, katero uči sveto pismo, vpoštevava v prvi vrsti ta svet in njegove odnose.

Očenaš, pridiga na gori, deset zapovedi, zlato načelo, sploh vsa vsebina svete knjige potrjuje obilo to trditve. Bodočnost naj si bode kakršna hoče, ona bode odvisna od sedanjosti. "Kakor bodedo sejali, tako bodedo želi."

Ali ne pravi zdrava pamet, da bodo kristjani boljši, bolj ljubeči, bolj bratovski, bolj bogu dopadljivi in podobni, če bodo oprasčeni revščine, ako imajo vsi jednake pravice in prednosti, če vsakdo uživa poln zaslužek njegovega truda, kakor pa če so primorani bojevati se med seboj za obstanek, kot divja zver? Ali ni tako?

Uresničil bi se potem uzor Kristov — bratovščina med ljudmi. Še le potem bodedo razumeli besede Kristove: "Naj pride Tvoje kraljestvo in Tvoja volja naj se zgodi na zemlji."

To je zadača, katero si je socializem stavil. Tako nalogo si je stavilo tudi kristjanstvo. Ako je to napačno, je tudi cerkev napačna in treba ji je preosnovne. Če je to pravilno, potem cerkev ne more protiviti socializmu. Obratno je pa cerkvi dolžnost, da se združi s socializmom ter gre v boj, katerega bide človeštvo proti krutemu sovragu — bogu — kapitalizmu.

Razgled po svetu.

Iz rusko-japonskega bojišča.

Japonci trdijo, da Rusi zlorabljajo japonsko zastavo. Rusi pa zopet pravijo, da Japonci mučijo ruske ranjence. Mi ne ugovarjamo ne jedni, ne drugi trditvi, ker vemo, da se človek v vojni spremeni v pravo zver, ki želi le ubijati in moriti, ki se veseli, če gazi do vratu v človeški krvi. V vojni zamro v človeški vsa božja človeška čutila, ker ne vidi drugega, kakor klanje, morije, oskrnjevanje žensk in požiganje.

Kljub temu je pa nemški železofedec Moltke imenoval vojno — blagor za človeštvo. Ako je to resnica, potem so razne epidemije tudi blagor za človeštvo, potem moramo vsacemu čestnemu roparju in morilcu postaviti kot dobrotniku človeštva — spomenik.

Dne 27. junija ob 2. uri popoldne je pričela velikanska bitka. Rusi so pričeli z ofenzivo, napadli so Japonce, katerim zapoveduje general Oku. General Kuroki koraka proti levemu krilu Rusov pri Hajčengu. Vsi vojni poročevalci in tuji vojaški atašeji so v bližini generalnega štaba.

Generala Miščenka in nekoliko kozračkih stotinj bi bili Japonci kmalu v noči dne 25. junija vjeli, ko so ogledovali in preiskavali bregove reke Yalu. Kozaki so z vso silo napadli japonske vrste, jih pro-

drli ter vsli.

V pomorski bitki dne 23. junija je bila torpedovana ruska bojna ladija "Peresviet". Dve ruski križarki sta pa poškodovani. Na japonski strani so poškodovane tri bojne ladije in 2 torpedovke.

Kozaki so porušili brzoojno postajo pri Pakčongu v Koreji. "Novoje Wremja" pozivlje časnike poročevalce na bojišču, da bi fotografirali ruske ranjence, katere so Japonci po bitki usmrtili, da bode mogoče predložiti to zadevo konvenciji v Haagu.

Takušanova japonska divizija je potisnila 6 ruskih bataljonov pehote, katero sta podpirala 2 konjeniška polka in topništvo z 16 topovi pri Fensjujingu nazaj. Boj je trajal 6 ur. Rusi so se umaknili proti Simučengu. Japoncev je padlo okolu 200, mej njimi tudi major Oba.

Rusija.

"Osvoobodjenje" je prinesla v zadnji št. ukaz kuratorja za vojaški okraj Riga na gimnazijskega ravnatejaja, v katerem se razpravlja na široko o vzrokih rusko-japonske vojne in kako naj se ti vzroki tolmačijo učencem. Jako čudni nazori se tu razvijajo. Rusija je vedno — tako se glasi omenjeni ukaz — imela v očeh le koristi kmečkega ljudstva, kadar je osvojevala tuje dežele, mej tem ko zapadni Evropejci stoje v službi industrijskih kapitalistov. Rusija se bojuje za osvoboditev, ali pa da pridobi zopet dežele, ki so bile že preje nje last, mej tem ko Evropejci na Zapadu pričenjajo vojne radi dobička željnostij.

Ta smešni zagovor vojne nas spominja na bajke o francoski podlosti in potuhnenosti, katere so nemški učitelji pripovedovali svojim učencem za časa zadnje nemško-francoske vojne. Nemci so miroljuben narod, ki so v skrajni sili zagrabili za bojni meč, da se ubranijo francoskih požigalcev in morilcev?

Poskusi ruskih učiteljev — na povelje višjih — za ponarejanje svetovne zgodovine, bode isto tako brezuspešni, kakor poskušnje nemških učiteljev, ker v glavah ruske mladine se mogočno razvijajo revolucionarne misli. Zastoj se trudijo plačati pedagogi carizem hvalečo zgodovino utepsti mladini v glavo, kajti mladina pozna že dandanes pravo lice ruskega despotizma.

Jetični carizem poka na vseh voglih. Kalmiki, Kirgizi in Mungolci se puntajo. Vzlic ostri cenzuri prihajajo iz Rusije vesti, da mej Poljaki vre. Dan za dnevom se vrše aretacije. Govori se tudi o obešanju na skrivnem v ječah. Tako postopanje še bolj neti upor. Ako Rusi na Daljnem Vstoku dožive kak Waterloo, potem bode izbruhnila vstaja povsod in carizem bode zadobil smrtni udarec, kar ne bode koristilo le ruskemu narodu, temveč vsemu človeštvu. Carizem je začel svetovne reakcije ter zatiralec misli svobodne.

Argentinja.

Kapitalisti po vsem svetu so podobni drug drugemu, kakor jajce jajuca. "Protesta" delavski časnik poroča, da so tamošnji kozaki v policijski obleki 1. maja tako nastopili proti delavcem, kakor da bi jim zapovedoval naš general Bell iz Colorade. Seveda so "svetovni" časniki to stvar zamolčali, ker so tako zahtevali merodajne vladne barabe, ker jih je bilo samih sram zavrtnega napada na miroljubne delavce. Okolu 50 tisoč delavcev se je zbralo okolu Mazzinijevega spomenika v Buenos Airesu, kjer so razni govorniki govorili o pomenu prvega majnika. Komaj so delavci pričeli zborovati so jih napadli uniformovani vratorezci z golimi sabljami in puškami.

Razumno je, da so se delavci proti napadu branili. Nastala je populčna bitka, v kateri je bil sodrug Josip Ocampo vstreljen v glavo. Na stotine je bilo ranjenih na obeh straneh. Sodruga Josipa Ocampo so delavci zavili v rdečo zastavo ter ga odnesli v delavski dom. Tu se je zbralo zopet na tisoče naroda. Takoj jih je zopet vojaštvo v zvezi s policijskimi barabami napadlo ter jih razgnalo. Na stotine je bilo aretovanih in pričela je proti njim

preiskava zavoljo umora in vboja istotako kakor v Coloradi. — Fejl Nemčija.

V Berolinu se je ustanovila državna zaveza za uničevanje socialističnih idej. Zaveza bode imela vsako leto kacic 50,000 mark dohodkov, katere bode vporabila za križarsko vojno proti socialistom. Pač, škoda za denar! Meščanski socialistični se bodo pulili za denar, dokler bodo neumneži, ki še vedno mislijo, da se dajo ideje kar čez nič uničiti, nosili zavezi denar, ki ni nič drugega kakor navadni "business proposition" ljudi, ki mislijo z ubijanjem socializma napraviti dobro kupčijo. Ustanovitev te državne zaveze dokazuje, kako revna na duhu je nemška buržoazija, ki misli s takimi sredstvi vničiti idejo, ki je že objela vse kulturne narode na svetu. Pa saj ni čudo! Nemški cesar je idiot, to je že tisočkrat dokazal s svojimi Don Kizotskimi deli, katere meška buržoazija slavi v svoji hlapčevski poniznosti kakor dela najbolj slavni duševnih velikano. Torej je umevno, če nemška buržoazija globoko poseže v svoj žep, da zadosti željam svojega najboljšega kiparja, slikarja, stavbenika, pesnika, pisatelja, socialistična in Don Kizota, Viljema II., nemškega cesarja.

V jugozapadni Africi se Nemcem tudi ne godi dobro. Černi Hereri dokazujejo, da izvrstno razumejo učeno lemo "umor za umor". — Tamošnji nemški vojaki zaidejo iz jedne zasede v drugo. Njih poveljnik dan za dnevom prosi pomoči. Kdo ve, če na zadnje i.e bode tako tepeni kakor so bili Lahi v Abesiniji. Škoda jih pač ni, kajti v Africi niso nič zgubili, torej je tudi v redu, če Hereri za šilo vračajo ognjilo.

Španija.

Časnik "Heraldo" v Madridu poroča, da je zapuščina umrle kraljice Izabele sedaj vravnana popolnoma. Kraljica, ki se je vedno ravnala po načelih mladih vlačug, ki se na starost prelevijo v "brumme" tercijalke, je bila na stara leta zelo pobožna ter je napravila oporočo, v kateri stoji s črnim na belem, da se naj bere za njo, nje očeta, nje soproga in nje sina 30 tisoč maš — zadušnice.

Zadnja leta se je Izabela-strašna bala sodbe na drugem svetu, dasi se uprav nje ni bilo treba bati sodbe, saj ji je bil gotovo znan svetopisemski rek, da se bode onim mnogo odpustilo, ko so mnogo ljubili. Ali ona je najbrže mislila, boljše je, če si nebesa dvojnimi potom pridobim, če mi na jedni strani spodleti, pridem pa po drugi v nebesa. Res, neumiljen bi bil bog, če bi se z 30,000 mašami ne dal omečhati svoje neskončno dobrotljivo srce!

Ameriške vesti.

Iz dežele lepovov.

Rudar Emil L. Johnson, katerega so miličarji izgnali iz Cripple Creeka, se je usmrtil v Denveru. Siromak je popolnoma obupal, ker je pustil ženo in otroke v največji bedi. — To je sad uniformovanih kapitalističnih roparskih čet.

Obožena roparska družal v Cripple Creeku je dala natisniti 3000 znamenj s naslednjim napisom: "Ne smejo se vrniti." To znamenje bode nosili vsi sovražniki organizovanih delavcev na svojih "hrabrih" prsih. Tako je prav! Vsa bode pošteni ljudje poznali uže od daleč izvrzek človeštva — prodane hlapčevske duše v službi kapitalistov ter se jim pravočasno ognili, da se ne vmažejo z blatom, ki se drži teh moralnih propalic.

V Viktoru so pričeli morilci nastavljati delavce v podjetju "Portland Mine", koje je "slavni" general Bell zapri. Kdor hoče imeti delo, mora prositi pri miličarskem odboru za delo. Res, zglasilo se je majhne številce garjecev, od katerih se je sramota zatekla h psom, ki so pričeli z delom.

O Bellu, že sploh ne vemo kaj bi rekli. Ta človek je najbrže kaj čul o barcelonskih grozovitostih ter jih hoče v Ameriki praktično izkusiti. Poleg je pa še ta vojaški diktator tako nesramen, da povdarja, da se je v Coloradi pričela predbitka proti

socializmu za vso Ameriko. Kmalu se bode pričelo po vseh Zdr. drž. jednako postopati proti socialistom. Ta izjava tega generala dokazuje, da je norec in da je skrajni čas, da se mu preskrbi mesto v kakšni norišnici.

Republikanski politični harlekin.

Pri otvoritvi narodnega republikanskega zborovanja je Elihu Root, nekdanji vojni minister zmoglavno zaupil: "Ali nimamo delavno vlado? Ali se niso vsi zakoni zvrševali? Ali se ne spoštuje zakon v Zdr. drž.? Ali ne uživa vlada v inozemstvu ugled in zaupanje? Kedar je naša vlada bolj vplivala na mir, kakor sedaj? Ali ni naša vlada v sporazumu z vsem človeštvom?"

Kdo se tu ne smeje? Ali ni Rootu znano, da uniformovani lopovi v Coloradi teptajo ustavni zakon? Ali Root ne čita časnikov? Ali nekdanji vojni minister ne ve, da se po vseh evropskih parlamentih opozarja na ameriško nevarnost?

Nič, kot fraze, zopet stare fraze, koje smo že navajeni slišati iz ust lačnih politikarjev in plačanih kapitalističnih hlapcev, kedar se gre za nominacijo predsednika. Ali čas se bliža z bliskovito hitrostjo, ko bode ta gospoda poginila ob svojih lastnih frazah.

Roosevelt dobil nemincijo.

Republikanci so na svojem 13. narodnem zborovanju imenovali našega vrliga Tedija kandidatom za predsedniški stolec. Nikar se ne vznemirjajmo! Rooseveltu je bila že tisti dan nominacija zagotovljena, ko se je zopet sprijaznil z Rockefellerom, s katerim je imel nekoliko časa neki domač prepriček v stranici. Roosevelt bode tudi najbrže izvoljen. Ne jezimo se! On je bil ljubljenc ljudstva, tistega ljudstva, ki sestoji iz velekapitalistov, bankirjev, borznih špekulantov, reakcionarnih delavskih vodij, neumnih delavcev in poniznih filistrov.

Roosevelt, ki trdovratno molči o groznem in strašnem preganjanju delavcev v Coloradi, bode tudi v drugič, kot predsednik točno izpolnjeval želje kapitalistov, razvijal prapor imperializma ter se pošteno trudil, da se vvede tudi v Zdr. drž. amer. ruski despotizem. Nikar se ne jezimo zastoj o tem, kaj nam bode prinesla bodočnost pod vlado Roosevelta, nekdanjega policijskega predsednika v New Yorku in divjeje jezdeca. Misel svobodna bode kljub Rooseveltu, Rockefelleru, Morganov in vzlic ruvojenja Rooseveltove družali, ki kateri prištevamo tudi Peabodya, osvobjala ves svet.

Kupčija z belimi sužnji.

Ne v Africi, temveč v Zdr. drž. ameriških je kupčija s sužnji zopet pričela poganjati bujne cvetke. Na parniku "San Juan", ki je priplul iz Porto Rico v New Orleans, je precejšnje številce deklet v starosti 16—20 let pod nadzorstvom neke stare babure. Sužnice so namenjene v St. Louis, Mo., v neko vrvarno, v kateri stavkajo vsled nizkih plač do kostij izkoriščane delavke. V St. Louisu je podjetniška družba najela nalašč hišo, v kateri bodo delavke nastanjene. — Sramota!!!

Grozna nesreča v New Yorku.

Velikanska nesreča na parniku "General Slocum" dokazuje, da je takozvani pomorski nadzorniki urad nekako zavetišče za služboželjne politikarje, kakor vse druge javne ameriške naprave. Organizacija mornarjev "Central Federated Union" je izjavila, da so nadzorniki navadni politični koristolovci, ki o pomorskem poslu še pojma nimajo. Na to izjavo organizacije pomorskih čelavcev je sodišče — mrtvaški oglednik Josip S. Berry jal aretovati Henrika Lundsberga, nadzornika za pomorsko plovidbo, kojeja je za zopet izpustil pod \$500 varščine.

Ze danes lahko trdimo, da bode preiskava o tej grozni nesreči isto končala, kakor poževdebe o katastrofi čikaškega gledališča Iroquois. Javna razburjenost se bode kmalu polegla, dokler zopet kaka druga katastrofa ne bode razburkala zaspano javnost. Sledile bode nove tožbe, izid bode pa vedno jednak.

Somišljeniki naročujte in priporočujte svoje časopise.

Postopač Bell imenuje rudarje — živino.

Najinfamnejši krvniški hlapec, kojega rabi kapitalizem v boju proti gospodarski in politični organizaciji rudarjev v Coloradi, toži in javka, da se ga v časnikih po krivici napada.

V nekem listu trdi, da le zvršuje povelja governerja Peabodya. Šloh se pa on ne briga, če dovolijo državljanji živini, katero je izgnal iz države, kedar bode preči sod odpravljen, vrtni se v Colorado.

Ta uniformovana baraba, za katero bi bilo ime hijena še prečastno, dasi je to najbolj požrešna in strahopetna zverina, imenuje organizovane rudarje — živino, katere je njegova v pisane knjige oblačena svojat odtargala od žen in otrok ter jih odgnala preko meje.

Radovedni smo, če bodo tudi to zasramovanje vzeli organizovani delavci mirno na znanje, če bodo tudi to klofuto molče sprejeli.

Listi poročajo, da se strokovne organizacije pripravljajo za protest. Well, saj je že tudi skrajni čas, da se ustavi delo mesarjema Bellu in Peabodyu, ker sicer bode malopridnež Bell mislil, da je že absolutni vladar v Ameriki.

MESTO CHICAGO.

Svobodna veda?

"Profesorji na čikaških univerzah se ne upajo svobodno povedati, kar jim teži srce. Učitelji na čikaških javnih šolah ne izreko, kar mislijo. Tako razmerje se ne sme obdržati, ako hočete, da ohranimo republiko v tej državi."

Tako je govorila gđc. Marjeta Haley, tajnica čikaške učiteljske zaveze v sociološkem klubu čikaškega vseučilišča. Te pogumne besede nas niso iznenadile. Mi vemo, da je svobodni duh ukovan v Rockefellerjeve verige — ustanove na univerzah ter da ga krote tudi na javnih šolah. Kdor hoče imeti službo kot učitelj, ta mora učiti le omejeno vedo. Vedo, kakor tudi mnogo drugih stvari so potisnili v službo kapitalizma. Zato je bedastoča, če kdo govori o veliki ameriški republiki. Mi ne živimo več v svobodni državi, temveč v državi plutokracije. Vse naprave v državi nadzoruje pešiča kapitalistov. "Republika svobodnih in vrlih" eksistuje le še v govorih, katere ministri in hlapci kapitalizma na slavnosti govore.

Naši umetniki v Ameriki.

Poročali smo že o potretu črnogorskega kneza Nikolaja, katerega je zvršil naš rojak Aleksij Toman, ki je obudil občno pozornost na svetovni razstavi v St. Louisu. Sedaj nas je pa zopet g. A. Toman razveselil z novim umotvorom. V prodajalni g. Vrbe na Blue Island Ave. je razstavil g. A. Toman potret, ki nam predločuje deklico staro 2—3 leta. Barve so nametane z veliko lahkoto na platno, razpredeljene okusno in harmonično, tehniko je pa po vsem dovršena. Opozarjamo vse rojake v Chicagi na to umetno delo, da si ga ogleda vsakdo, dokler je še slika javno razstavljena.

Socialističen shod.

Socialistični shod dne 25. junija v Narodni dvorani je bil precej dobro obiskan. O socializmu in organizaciji je govoril sodr. Zavernik. Ob 11 uri zvečer se je debata o tem zanimivem orredmetu prekinila s namenom, da se nadaljuje v soboto dne 2. julija ob 8 uri zvečer v Narodni dvorani 587 So. Centre Ave.

Na ta shod se vabijo vsi slovenski delavci, kakor tudi nasprotniki socializma. Svoboda govora je zanjamačena vsakomur.

Odbor.

Sodrug Frank Klobučar so je vrnil te dni iz New Yorka. Bil je delegat na konvenciji lesnih delavcev v New Yorku, kjer je zastopal vse v leano stroko spadajoče čikaško delavce.

Nažnanilo.

Rojake v Puebli, Colo. obveščamo, da je zastopnik "Glas Sv." g. Nikolaj Staršinič. Njemu lahko popolskoma zaupate v vseh zadevah, ki se tišejo. "Glas Sv."

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)

Prvi svobodni list za slovenski narod v Ameriki.

"Glas Svobode" izide vsaki petek in velja za AMERIKO: za celo leto\$1.50 za pol leta 75c ZA EVROPO: za celo letokron 10 za pol letakron 5

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Naslov za dopise in pošiljkatve je sledeči:

"Glas Svobode"

563 Tarpoo St. Pilsen Sta. Chicago, Ill.

Listnica uredništva.

Pueblo, Colo. Kaj nam storiti. Prihodnjič. Za to številko je bilo prepoznano doposlano. Vabilo na se je smo priobčili. Pozdravi!

Kdor se zanimiva za jakost človeških mišic in kit, naj obišče predstavo Alojzija Schroederja v soboto dne 2. julija ob 8 uri zvečer v "Narodna dvorani" 587 So. Centre Ave. Ustopenina prosta.

Alojzij Schroeder bo vedno gledoval za lahkoto 100 — 225 funtov železne kroglje, lomil bo kamenje z rokami, trgjal železne verige, krivil železne drogove, vzdigoval s zobmi, krivil železne drogove in konjake podkovo v čeljustih, pregrizoval s zobmi železne žrebce, trgjal verige z vrstom itd. itd.

Dopisi.

Iz La Salle-a, Illinois.

Večkrat sem se prepračal, da stoji "Gl. Sv." na temelji resnice in pravice, zatoraj upam g. urednik, da bode tudi meni odstopil majhen prostorček za vse one spake, ki delajo napake. Gradiva imamo dovolj, saj bi lahko v vsaki številki napolnili kake tri kolone.

Ako gledamo naše duševne revčke, ki slepo tavajo za našim "vrtilim Tončkom", ki smatrajo tega nadutega popa za nekako višje bitje, iz katerega govori sam sv. duh, se nam smilijo, ker so golo orodje v rokah našega prebrisane mazičenca.

Kako veseli so ti ljudje, če jim naš dični g. župnik podeli dušne pasce v podobi bajk in pripovedk, ki so vse skovane le v jedini namen — polniti klerikalno malho.

Torej ni čudo, ako je naš dični Tonček zahteval pri velikonočni spovedi od vsakega po pet dolarjev ter pretel, da vsaksteri naredi božji rop, ako se proti tej odredbi, ali pa če pojde h kakemu družemu duhovniku k spovedi.

Tacemu deljenju zakramentov se je vendar upri neki mož, ki je še lansko leto daroval za cerkev \$20 ter se k spovedi k namikomu župniku, kojemu je povedal, ves dogodek, na kar on je župnik podelil zakramente. Ta zgod je dobro vplival na Slovence in marsikateri je obrnil g. Tončeku hrbet, ker ga je spoznal v celonagoti.

Zadnja "Domovina" je prinesla občinstvo dopis o veselju društva sv. družine. Dopisnik omenja vse malenkosti, ki poročilo o godbi, ki je bila svojih nalogi povsem kos, je izpustil. Pač se je pa osmešil Peterček vodja naših slavni vitezov, smešnim nastopom. G. Peterček zapomnite si, da je potrebno, da se človek najprej sam nauči, potem lahko šele druge vežba.

Slovenec.

Iz Calumeta, Mich.

Dasiravno je naša naselbina, jedna največjih v Zdr. drž., vendar se le malokdaj čne kak glas v našem listu iz našega bakrenega kraja. Gotovo mislite, da vam bodem vsaj danes, kaj vselega poročal — a žal ravno nasprotno. V nedeljo sta dva naša rojaka uprav nesramno in brez poverda napadla tukajšnjega klerika

Vsi tukajšnji listi so imeli drugi dan fine in dolge članke o omenjenih Avstrijcih, posebno pa Kranjcih. Taki ljudje so krivi, da nas druge pitajo Američani potem z opazkami: "They are Austrians". — Prokletu žganje in druga brlogza! Navadno se toži o slabem delu in nizkih plačah. Vendar bi lahko trdil o posumeznikih, da se preveč zasluzijo, ker tavajo vedno pijani na okoli, ker njihov želedec je vedno poln žganja, pive in vina.

Dne 15. t. m. je ponesrečil v Tamarack Mine naš rojak, mladenič star 22 let, ki je bil priljubljen povsod, kjer so ga poznali. Lahka mu zemljica!

Mogoče vam je znano g. urednik, da zidano novo cerkev, ki bo najlepša v Calumetu. Lahko smo ponosni, stala bo okroglih \$75,000. Ali ni to lepo? Plačali smo jo že tudi. Še beračili niso za njo okoli trpinov-delavcev, ki se mučijo po rudnikih, kajti odlični Slovenci, ki so delali načrt za cerkev so posegli v žepu svoje ter izplačali: G. Ruppe \$25,000, gg. Vrtin bratje \$10,000, Stukel \$5,000, Sustarič isto, Vrbanc ravno toliko, Sterk \$4,000, drugo je pa dal g. župnik Pakiž in cerkev je bila tu. Ali še poznate v Zdr. drž. kak takšen kraj? Jaz ga ne poznam — sedaj sem se pa zbudil. Bile so sanje! — Da cerkev bode mo res zidali. Omenjeni gospodje, ki so bili v svojih sanjah tako dorežljivi, imajo denar, a nihče ne da omenjene svote, pač pa "fehtajo" povsod. Daj in daj, tako se glasi beseda naših prvakov, daj vse za cerkev, kar zaslužiš. Jaz pa mislim, da bi bilo bolje, če bi bili dotični možje izdelali načrt za leseno cerkev, če nimajo denarja za zidano. Načrte bi delal marsikdo, potem pa beračili pri družih ljudih za denar. Dajte torej vi premožnejši ljudje, ki ste izdelali načrt, delavce pa pustite na miru.

Ruppeta kujejo Slovenci v deveta nebesa, češ je naš rojak. Res bil je tedaj, ko ni nič imel. Dandanes je pa le takrat, če mu kaj nese. Otroci njegovi ne umejo slovenski, ker jim je ba je ta jezik prenzek. Prepričan sem pa, če bi nič imel, da bi znal njegovi otroci dobro slovenski, sam bi tudi povsod povdarjal, da je Slovenec.

Drugičkrat g. urednik vam bodem poročal bolj vesele reči, ker upam, da se po tem dopisu sporebnejo vsi ter darujejo toliko denarja za cerkev, kakor se mi je sanjalo, da ne bode treba trkati na vrata delavcev-trpinov.

J. J.

Od nekod.

Če človek čita naše slovenske časnike v Ameriki opazi, da se nekateri slovenski časnikarji, kar trgajo za ruski carizem in despotizem, da bi vjeli na svoje prvi od belega cara kak križec ali red. Poštenemu človeku se kar gabi, če čita frazaste udanostne izjave carju, batjušku, ki bi bile morda na mestu v kaceem petrograjskem časniku, ne pa v častnikih, ki so zagledali beli dan v Ameriki, na zemlji, ki ne pozna kronarnih glav.

Pred kratkim je prišel v New York neki ruski bojar, aristokrat, ki živi o žuljih in solzah ruskega naroda. Takoj je začutila "Veslavjanska beseda" potrebo, v kateri nosijo nekateri slavjanski kapitalisti zvonce, delati reklamo za jetični ruski carizem v imenu tu živčih Slavjanov, dasi jih nihče ni pooblastil v to.

Seveda bi se mi zavedni slovenski delavci prokletu malo brizjali za izjave posameznih ljudi, ako bi bile te izjave omejene na njih osebo. Ali, če kdo govori v imenu naroda, potem je potrebno, da ga narod tudi pooblasti v to. Dokler pa dotični pooblastila nima tudi v imenu naroda govoriti ne more.

Res so naše simpatije na strani ruskega naroda, tistega naroda, ki dela v rudnikih, na polju, v tvornikah, kojega prvoborniki umirajo po ruskih ječah. Nihakor pa ne moremo simpatizovati z Bobrikovi in družini, enakimi krivostmi in krivki našega bratskega ruskega naroda.

Zato posvetno tu odprto, kdor se ldanja ruskim dvorjanom in carju, kdor napiva v družbi ruskih hlapčevskih dvorjanov ruskemu carju, je sovražnik ruskega naroda, ker ponareja javno mnenje slavjanskih narodov o ruskem carizmu in despotizmu. — Basta!

P—Z

Iz Huntingtona, Ark.

Po naključju mi je prišel v roke "Amerikanski Slovenec", v katerem neko nemno človeče napada javno ljudi, ki niso v nobeni zvezi z dopisom v "Gl. Nar."

Klerikalno pobarvano človeče se jezi, da je nekdo pisal v "Gl. Nar.", da se ljudje selijo odtod, ker primanjkuje dela, mene pa prav hrubovsko napada, dasi ve, da nisem

jaz napisal omenjenega dopisa.

Jaz rad potrdim, da je resnica, da primanjkuje dela tukaj, ker so šli rojaki, kar trumoma proč, da si preskrbe drugod delo.

Agent za klerikalno bisago mi predbaciva, da ne hodim v cerkev, ker nisem šel k spovedi. No, jaz nim odprto povem, da že 20 let nisem bil pri spovedi, ker nočem, da bi se drugi mastili za moj trdo prislužen denar.

Nadalje mi predbaciva, da bi si tudi jaz rad kupil svet in hišo, pa da ne morem, ker ljubim preveč ječmenovo vodo.

Res pijem pivo, a nikdar me še ni to človeče napajalo, kupil sem si ga za svoj denar. Naobratno, sem pa jaz že precej potrošil za omenjenega klerikalnega agenta Matijo Ogradyo, ko je pričapjal iz Colorado.

Ako vas bode še šegatalo, kar oglasite se v "Am. Sl.", dobili bode te tak odgovor, da vas bode za vselej minolo pisariti v liste.

L. K—ch.

Iz Colorade.

Despotizem in militarizem sta pregnala civilno upravo v Coloradi. Organizovani nasilniki so potepali pravico in zakon.

Ameriško ljudstvo ne pozna natančno vseh dogodkov v nesrečni deželi. To ni stavka temveč naveden boj mej delom in kapitalom. To je država posebnih koristij, za posebne interese.

Nezakonita tolpa, katero podpira milica, daje rudarskim mestom po željah rudniških lastnikov "zakon in red, istih lastnikov, ki so pokvarili zakonodajstvo ter zabranili, da se ni osemurni delavnik vpeljal zakonitim potom.

Vsaki človek, če tudi ni prijatelj delavskih organizacij, bi se moral temu nasinemu nastopu kapitalistične svojati postaviti po robu, ko vidi, da vojaki zasedajo magistrate v Zdr. amer. drž., da z vrvice v roki uniformovana četa roparjev prisili postavno izvoljene državne uradnike odpovedati se njihovim službam.

Sodniki so zaprli sodne dvorane in privatne pisarne, bežali so, da si rešijo življenje svoje.

V pisane cape oblečena vojaška družal je brez zaslube in obsodbe siloma odgnala čez mejo mimo državljanje.

Ako bi bili delavci zvrtili kak zločin, je bil ta odgon preko meje, še večji zločin, ker je bila ameriška ustava s tem činom "junških" miličarjev pogazena v blato.

Vsi državljani, katerim je kaj jezeče na ustavi, uvidevajo sedaj, da je država v rokah korumpiranih korporacij, ki množe dobiček s pomočjo trinoškega militarizma.

Oni dobro vedo, da je rudarski trst, v katerega službi deluje milica, storil vse, da si je podvrget postavodajalce, da so lastniki rudokopov v Coloradi sistematični kupovalci zakonodajstva in sodnikov.

Ta korupcija kapitalistov v Coloradi, se popolnoma nič ne razlikuje o korupciji drugih držav. Ali Colorado je edina država, v kateri korumpiranci popolnoma razpolagajo z vojaštvom.

Veľekapitalisti vsakomur napovejo vojno, kdor ni v zvezi z njimi. Oni napadajo migra društva, prodajalne in tovarne, sami se pa združujejo v močne zaveze.

Čas je že, da ljudstvo spozna, da bogatini od ljudskih zastopnikov kupujejo postav, da tenj laglje vladajo sebi v korist.

Neki kapitalistični dnevnik vprašuje, zakaj se socializem in anarchizem, tako hitro razvijata v Evropi, v Zdr. državah pa le slabo napredujeta.

Odgovor je tu lahek. Ljudstvo v Zdr. državah še vedno trdno veruje, da se daja politične in družabne krivice odstraniti z volilnimi listki.

Dobi večino pri volitvah odgovarja ameriško ljudstvo agitatorju, ki hoče provzročiti revolucijo.

Ali razmere so se predručile. Podivjana kapitalistična svojati v Coloradi odpira ameriškomu ljudstvu oči in ne čudimo se, ako se ame riškemu ljudstvu vtrga necega dne nit potrpežljivosti.

Ahanter.

Iz Pueblo, Colorado.

Slovenska podružnica W. F. of M. "Zapadna zaveza rudarjev" ima vsaki torek ob osmi uri zvečer svojo sejo. Na sejo, ki bode drugi torek v mesecu julija se vabijo vsi zanesljivi možje, ki so ali ne člani organizacije.

Slovenski delavci pridite na sejo, ako hočete zboljšati svoj žalostni gospodarski položaj

Odbor.

Iz Collinwooda, O.

Kjer se lač in obrekuje, tja se pridruži tudi klevelandška "Domovina". Če kapitalistični lopovi izvrše kako hudodelstvo, tedaj jih naša blagoslovljena "Domovina" gotovo brani.

"Domovina" se je v 85. št. t. l. postavila direktno na stran koloradskih izkoriščevalcev ker v zavijanju resnice o koloradskih dogodkih nadkriljuje najbolj umazano pisane kapitalistične časnike.

Mi ne vemo, zakaj se maziljeni pisac "Domovine" ne oglasi pri rudarski organizaciji, da bi dobil \$5000 nagrade, katero je razpisala rudarska organizacija, ko tako dobro ve, da so dinamično raztrebno na postaji Independence zvršili umiški delavci?

"Nova Domovina" dobro ve, da je sodniško dokazano, da je lastniška družba Mine Owners Association že pred meseci najela necega lopova, ki je dovršil napad na vlak v katerem se je vozil Peabody. Dotični lopov je pred sodnijo civilno povedal, da za \$500 se enkrat izvrši napad.

Seveda ne moremo pričakovati, da bi "Domovina" pisala resnico, ker živi o lažeh, obrekovanju in zavijanju resnice, kajti morala njenih "žegnanih" pisacov je padla že tako nizko, da ne ločijo resnico od laži. Mej nami slovenskimi delavci se je pa porodila misel proč z listom, ki stoji v službi kapitalistov — naših izkoriščevalcev ter naj išče odjemalcev mej kapitalisti.

Iz Frontenaca, Kan.

Zalostno novico imam za poročati g. urednik. Našem vrlenu rojaku Ivanu Božiču je umrla soproga v 22. letu svoje starosti na porodu.

Umrla Margareta Božič je bila zelo priljubljena ženska. Dne 9. junija smo jo s novorojenim detetom ob veliki vdeležbi Slovencev izročili materi zemlji. — Lahka ji zemljica!

Naš rojak Ivan Božič je vrl mož, ki stoji v vrstah socialističnih delavcev ter se vstrajno bori za pravice delavcev. Če bi imeli mnogo tacih mož, bi delavcem-trpinom kmalu sijalo solnce svobode. Na tem mestu mu izrekamo vsi zavedni delavci sozalje za izgubo, ki ga je zadel, v nadi, da vsaj ostane on med nami še mnogo leta, kapitalistom v strah, delavcem pa v podporo.

M. Marr.

V PODPORO

bolnemu sodruhu Simonu Kavčiču: Chicago, Ill. — Slovenski socialistični klub \$5.00; Jos. Mora, F. Petasche po \$1.00; Jos. Verščaj, Frank Pleško po \$0.50; Frank Mubi, Jak. Polanšek, Jos. Polanšek, And. Poravne, Jos. Zavrtnik, Frank Mladič, John Horvat, John Belko, F. Lesar, A. H. Skubice, A. Jerman po 25c.

Allegheny, Pa. — Kostelac, Pavilč, Pečija, Vukovič, Benjamin, Zmetle, Holobar, Gjurjič po 50c; Blažkovič, Jeršč, Liska, Puljačić, Skele, Arb, Eršak, Vručko, Bauer, Korade, Matuna, Krašič, Vuck, gospa Čop, Bukovsak, Stamberger št. 1, Stamberger št. 2, Kavčič po 25c; Petričkovič in N. M. po 10c.

Cleveland, O. — Frank Tancig 75c. In Ignac Huth 25c.

Sodrugil Simon je bil v soboto in bolnice "St. Joseph" v Jolletu odpuščen, v kateri je bil preko 10 tednov. Ali meseci bodo potekali, da bode zopet sposoben za delo. Objavljena podpora mu gotovo pomaga iz najhujše utiske, toda pred njim je še temna bodočnost. — Kdor pomaga v ali, pomaga stokrat! Pokažite se v prihodnje, da smo v ali v resnici vsi za jednega, da ni to prazna fraza, ki le lepo doni, kakor je bil sodrug Simon Kavčič vedno za vse, dokler je bil zdrav.

Vsa darila naj se v prihodnje pošiljajo direktno Simonu Kavčiču, Box 155 Coal City, Ill., ali pa tajniku socialnega kluba Fred. Petasche-tu, 576 W. 21. st. Chicago, Ill.

Društvene vesti.

Društvo "Slavija" št. 1, S. N. P. J. v Chicago, Ill. ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu v Narodni dvorani na 587 S. Centre Ave.

Društvo "Bratoljub" št. 7, S. N. P. J. v Claridge, Pa. ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu. Semikljentki se vabijo v društvo.

Društvo "Delavec" št. 3, S. N. P. J. v So. Chicago, Ill. ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v društvenih prostorih na 1049 Green Bay Ave.

Društvo sv. Petra in Pavla Pozivlja vse svoje ude, da se zanesljivo udeležijo zborovanja vsakega 13. v mesecu v dvorani na S. Santa Fe Ave. št. 1207 PUEBLO, COLO

Bratsko društvo "SOKOL" spadajoče k J. S. K. J. ima svoje redne seje vsako tretjo nedeljo v mesecu v društveni dvorani na 502 So. Santa Fe Ave. Društveni zdravnik je Dr. Chr. Argyr na 1210 Berwind Ave.

K mnogobrojnem pristopu v čilo društvo vabi vjūdno ODBOR. PUEBLO, COLO

Veliki obletni izlet.

Društva "Slovenija" šte. 44.

C. S. D. P. J.

V East Side Grove, South Chicago
na 103 cesti in Indianapolis Ave.

KL BODE DNE 24. JULIJA, 1904.

KEGLJANJE ZA DOBITEK V VREDNOSTI \$10.00.

Vzemi Robey, Hammond ali Whiting voz ulične železnice v Grove na Madison Ave. in 63. cesti.

Vstopnina za osebo 25 centov.

SLIKA PREDSTAVLJA

uro za dame.

Pokrovi so pretegnjeni z zlatom! Gold filed, jamčeni za 20 let. Kolesovje na razpolago Elgin ali Waltham. Zdaj samo

\$12.50

Mož, osreči svojo ženo in kupi ji uro za božično darilec.

Jacob Stonich

89 E. Madison St. Chicago, Ill.

KALIFORNIJSKO VINO

na prodaj. Pridelek farne Hill Girt Winery. Dobro črno in belo vino po 35 do 45 centov galon; staro belo ali črno vino 50 centov galon; risling 55c. Kdor kupi manj kot 50 galonov vina, mora dati \$3 za posodo.

Drožnik po \$2.25 do \$2.75 gal.; slivovce po \$3 gal. Pri večjem naročilu dam popust.

V mnogobrojna naročila se priporočam

STEFAN JAKSHE
Box 77 Crockett, Cal.

Anton Sukle

PUEBLO, COLO 604 S Santa Fe.

Priporočam svojo gostilno, kjer točim vedno sveže pivo in žganje. TELEFON 692 Red in 373 Black

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinše pijače — "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijake smodke na razpolago. Vsacemu v zabavo služu dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vjūdno priporočam:

MOHOR MLADIC
617 S. Center Ave. blizo 19 ulice CHICAGO, ILL.

Ali ste že preiskali Idaho?

Po pravici jo nazivljemo zemljo bodočnosti

V poljedelstvu, vodah, rudah pa bode kmalu ne prekošana.

NJE PODNEBJE JE PRAVI IDEAL.

Ali se hočete bolje poučiti o državi? Če iščete nove domovine za poljedelstvo, tedaj pišite nam. Ako vas zanimajo prekopki in rudniki v našem tako zvanem "Thunder Mountain folder" — potem pojdite in prepričajte se na svoje lastne oči.

D. E. BUBLEY, D. S. SPENCER,
G. P. & T. A., A. P. & T. A.
Oregon Short Line R. R.,
Salt Lake City, Utah.

NAZNANILO.

Naznanjava rojakom, Hrvatom in drugim br. Slovanom, da sva kupila veliki, splošno znani

.....SALOON.....
pod imenom "Narodna dvorana," sedaj "Slovenski Dom". Priporočava o občinstvu, posebno raznim društvam veliko plesno dvorano za razne zabave in druge dvorane za društvene seje. V saloonu "pool table" in glasovir. Točiva pristno pilzensko pivo in drugo izborno pijačo. V istih prostorih otvorila sva tudi vinarino. Točiva izborna kalifornijska, Trimerjeva in druga bela in rdeča vina, rdeči burgundec, beli tokajec, risling in druga fina vina se dobe pri naju na debelo in drobno.

Potniki dobe pri naju prenočišče in vso postrežbo. Vsi dobro došli!

Mladič bratje

585 — 587 S. Centre Ave. na vogalu 18. cesti. TEL. LOOMIS 498 Chicago, Ill.

NAROČAJ SVOJE OBLEKE PRI Charles Tyl-u

priljubljenemu unijkemu krojaču 772 So. Halsted na vogalu W. 19th Place, ki čisti in popravlja tudi ženske in moške obleke. Gospod Tyl je Slovan ter dobro znan mej Slovenci vedel svojega ličnega in trpežnega dela ter nizkih cen.

SLOVAN K SLOVANU!

LETO JE TU!

Naša bogata zaloga unijkih najmodnejših oblek in povrnikov je popolna. Vsa obleka je izdelana od unijkih krojačev in so najmodnejše in najcenašje na trgu. Pri nakupu očitoma naročilu te nove zaloge smo dali posebno pozornost na to, da bi te naše obleke našljaje v modi ostale in da bi cenj, edjemakeem, kakor smo dose-daj, tudi v bodoče ugajali. Cene naših oblek in povrnikov so

OD \$6.00 DO \$20.00

Izvolite si naročiti najmodnejšo obleko ali povrnik? Naša večletna skušnjava v tem poslu vam jamči, da vam napačimo po vsi volji in okusu obleke in povrnike iz naše velike zaloge vsakovrstnega domačega ali importiranega sukna za tako nizko ceno, kakor nikjer drugod. Naročena obleka ali povrnik od \$12.00 naprej.

J. J. DVORAK & CO

UNION CLOTHIERS & TAILORS

598-600 BLUE ISLAND AVE.

Govorimo slovensko. Vprašaj po številki 10

s sedežem v Chicago, Illinois.

- Predsednik: JOHN STONICH, 566 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
Podpredsednik: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.
I. tajnik: FRANK MEDICA, 5 63 Throop St., Chicago, Ill.
Pom. tajnik: FRANK PETERIČ, 563 Troop Str., Chicago, Ill.
Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.
Nadzorniki: DAN BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
MARTIN KONDA, 563 Throop Str., Chicago, Ill.
ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
Porotni odbor: JOS. DULLER, 416 Washburn Ave., Chicago, Ill.
MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
Bolniški odbor: JOHN VERBČAR, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
JOS. DULLER, 416 Washburn Ave., Chicago, Ill.
ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Frank Medica; denarne posiljatve pa blagajniku Frank Klobučarju.

Petrova skala.

V. K. iz Rima, 25. nov. XXI.

Papež Pij IX. se je penil jeze in iskal je pomoči pri Napoleonu. In ta, da bi se prikupil papežu in obenem tudi Avstriji, kateri je bil malo časa prej vzel Lombardijo, se je res udal papeževim prošnjam in je sklenil, začeti vojno proti Meksiki.

Meksika ni imela nikdar nikakega konflikta s Francijo, ni Franciji nikdar nič žalega storila in zato je bilo težko dobiti vzroka za vojno. Ali če kdo kaj hoče za vsako ceno, že najde kak vzrok. In Napoleon je hotel vojno za vsako ceno, ne v svojem interesu, nego v interesu rimskega klerikalizma. Nekateri francoski spekulanti so imeli od Meksike nekaj tiritaj, meksikanska vlada je bila vsled duhovniške revolucije prišla v denarne stiske. Napoleon je pod pretvezo, da mora sčeti terjate francoskih spekulantov, začel vojno. Namen njegov pa je bil, uničiti v interesu rimskega klerikalizma meksikanske liberalce in v interesu rimskega klerikalizma napraviti iz Meksike strogo klerikalno državo, ki naj bi bila protiteža protestantskim Združenim državam, katere Rim sovraži, ker se boji njih prodiranja na katoliški jug.

Rim je Napoleona III. speljal v to vojno, Rim je provzročil, da so meksikanski duhovniki in njih zavestniki proti volji meksikanskega naroda ponudili avstrijskemu nadvojvodi Maksu cesarsko kromo. Rim je provzročil, da je nadvojvoda Maks krono sprejel, zapustil čarobnopele Miramar in šel čez morje.

Napoleonovi mačrti so žalostno ponesrečili. V Meksiki se je izkazalo, da duhovščina še ni narod. Navzlic vsi podpori duhovščine ni mogel Napoleon ugnati meksikanskih liberalcev. Sprevidel je, da bi Francija izkrvavela, da bi se materijalno ruširala in prišla v Evropi lahko ob ves politični vpliv in zato je svoje vojaštvo umaknil iz Meksike. Ostalo se je Napoleonu dostokrat, da je cesarja Maks pustil na cedilu, a to očitano ni opravičeno. Zakaj se pa ni cesar Maks odpovedal, ko je videl, da so samo duhovniki na njegovi strani, narod pa ga ne mara.

Materijalno in moralčno premagan je napravil Napoleon konec tej vojski. Čim so Francozi zapustili Meksiko, so ameriški liberalci kar nakrat porazili cesarja in klerikalno stranko. Dne 19. junija 1867 je bil cesar Maks v Kveretaru ustrelen, zajedno z njim pa generala Miramon in Mejia, posvetna voditelja klerikalizma, in Jaures je prevzel zopet vlado. Maksimilijan je padel kot žrtev političnih aspiracij rimskega papeža in njegovih duhovnikov.

RAZNO.

Lurška voda

Anton Janežič, c. kr. finančni komisar, priobčil je v "Slovencu" to-le originalno zahvalo:

Podpisani, sem koncem preteklega meseca na službenem potovanju nevarno obolen v žolodcu in črevih. Na nasvet zdravnikov moral sem 1. maja v bolnišnico. Tukaj me je gospod dr. Šlajmer z drugimi zdravniki preiskal in prišlo so do zaključka, da bi mogoče le operacija pomagala, toda zato sem bil preslah. Po mnenju zdravnikov mi je bilo živeti le še nekaj ur.

V tej sili sem poleg zdravniške pomoči staval vse zaupanje v pomoč Matere božje, katere sem prosil ozdravljenja, ako je volja božja. Z živim verskim zaupanjem sem rabil lurško vodo, ter se objubil v Lourdes in sklenil očitno se zahvaliti za izredno milost.

In res se mi je proti pričakovanju zdravnikov smrtno nevarna bolezen nenavadno hitro obrnila na bolje v začudenje vseh, ki so spremljali proces moje bolezn. — Za to izredno milost se očitno zahvalim Materi božji, istotako pa tudi gg. zdravnikom za vso ljubezljivo požrtvovalno pomoč, dobrim usmiljenkam za postrežbo, in vsem onim blagim srcem, ki so se me smrtno bolnega spominjali v pobožnih molitvah! Vsem stoteri: Bog povrni!

Ljubljana, 26. maja, 1904.

Anton Janežič,

c. kr. finančni komisar.

Mi nimamo nič proti temu, če je šovek v resnici pobožen. In le po je, če g. Janežič časti Devico Marijo! Ali proti temu pa se izrekamo, da se c. kr. finančni komisar postavlja na ljubljanske vogle, češ, jaz sem poseben ljubljenec Matere božje, ker bi drugače ozdravil ne bil. Tiha molitev, ponižna molitev Božji Porodnici brezdvajbeno bolj dopada, nego pa farizejsko kruljenje po ljubljanskih trgih. G. Janežič nam ne bode štel v zlo, ako opazujemo v njegovi "zahvali" precej farizejstva, in pa tudi, kar je ravno tako grdo, precej nezdrave reklame za Lurško vodo! Kaj, ko bi si bil Smolnikar, ki nikakor ni ljubljenec čiste Marije Device, to reklamo naročil?

Razžaljenje papeža.

Kasacijsko sodišče se je bavilo te dni z zanimivo ničnostno pritožbo, ali je razžaljenje papeža zaničevanje "uredb katoliške cerkve" t. j. motenje vere po par. 303 kaz. zak. Ko so namreč povodom smrti papeža Leona XIII. v Spljetu nekatera poslopja izobesila črne zastave, izjavil je prodajalec južnega sadja Mate Motič, da se mu zdi to nepotrrebno, pokojni ne zasluži takega sočutja, ker je celo svoje premoženje zapustil svojim sorodnikom revežem pa nič. Pristavil je še drugo krepko opazko. Neka tercijalka je Motiča brž ovadila drž. pravdniku, ki ga je obtožilo sramotjenja uredb katoliške cerkve. Sodišče ga je sicer oprostilo, toda državni pravdnik je vložil ničnostno pritožbo, o kateri se je te dni razpravljalo pri kasacijskem dvoru. Generalni prokurator višji sodni svetnik Bratusch pa je izjavil, da ne more za stopati pritožbe državnega pravdnika, ker je mnenja, da je le papeštvo kot tako uredba katoliške cerkve, ne pa vsakokrajni papež ad personam. Zaradi psovke bi Motiča eventualno smeli v to legitimovani papeževi sorodniki sodno preganjati vsled priatnega žaljenja časti, ni pa to delikt, ki bi se mogel uradno zasledovati. Zamislite tega, predlagal naj se pritožba odkloni. Tako je sodni dvor tudi storil in Motiča oprostil.

Poslanec v svinjaku.

Poslanec Fressl, česki narodni socialist je sliščal v Kišice pri Plznu shod, h kateremu pa je prišlo le malo njegovih pristavev, pač pa mnogo socialistih demokratov. Ker Fressl ni hotel pod takimi razmerami imeti shoda, so ga soc. demokrati za dve uri zaprli v svinjaku.

Nenavadna farska kuharica.

Nekemu staremu župniku v mali vasi pri Parizu je umrla kuharica. Par dni na to se je prišla ponuditi župniku snazno pa skromno oblečena ženska, ki je kazala v svojem nastopu nekaj plemenitega. Župnik jo je sprejel, ne da bi jo bil podrobno izpraševal. Ostala je molčeca, stregla mu je zelo pazno ter pazila strogo na red in snago. Sicer pa je ostala dostojanstvena napram župniku, še bolj pa napram vaščanom. Po njeni smrti se je šele razvnela uganka. Bila je vnučička živin bivšega vojvode Karola Brunšvika ter je vstopila v službo v župnišču, ker so se ji pristudili nje-

ni krog ter si je začela miru. V oporoki je zapustila celo svoje premoženje župniku.

Klerikalna bisaga v Ljubljani.

Salezijanci so povodom polaganja temeljnega kamna za svojo novo cerkev privedli veliko slavnost, katere so se udeležili tudi različni na udeležbo komandirani gospodje. Slavnost na Rakovniku je počastil s svojo udeležbo tudi škof. Prišel je se je ravno, ko je godba svirala polko. Škofa so veselili zvoki te polke spravili v posebno dobro voljo. Bil je jako živahen. Sline njegove so telete na vse strani. In ko je govoril, so gledalci in poslušalci imeli občutek, da bi bilo prav primerno, če bi godba zopet zasvirala polko. Škof je bil res klasičen. Imel je škofovsko kapo na glavi in škofovsko palico v roki. Med tem ko je govoril — nemški seveda — je metal palico iz roke v roko, ravno tako, kakor Kecal v "Prodani nevesti" svoj dežnik, ko poje: "Pa je dogno no vse —". Prav lepo je govoril iz Turina došli salezijanski poglavar don Rua, samo da ga je malokdo razumel, ker je govoril italijanski. Salezijanci seveda še nimajo denarja za svojo cerkev ter bodo zdaj pridno berčali. Uspeh jim je zagotovljen, ne le ker imajo Kranjci vedno dosti denarja za cerkev, nego tudi zato, ker imajo mnogo vnetih sotrudnic. Ena teh je pred kratkim s škričeljem strašila po trgu. Od štanta do štanta je šla in pri Vipavkah berčala za črešnje za "uboge Salezijance!"

Nemirneži.

Stiriletnega Jurčka so ravno počastili v prvi s hlačicami in narančnimi prav kakršne ima oče. Hlačice so bile slava in ponos njegovega srca. Ko je šel spat zvečer, stisnil jih je v sejal trdno v naročje. Neko noč jih je tam dobila mati in ker je mislila, da so paglavčiči v nadlego, vzela jih je previdno in obesila na stol poleg postelje. Prihodnje jutro se je Jurček dolgo pomenkoval z materjo, "Mama, ali mi nisi rekla, da angeljčki vse vidijo, kar naredim?" "Prav gotovo, Jurček." — "Ali me pa varujejo, ko spim?" — "Da, sinček, vidijo te in opazijo vse, kar storiš." — "Ali pridejo prav v mojo sobo po noč?" — "Da, ljubček, dobri angeljčki so vedno povsod." — "Ej, to se mi je zdelo," reče Jurček zamisljeno in zapreti z roko, "prav gotovo so se igrali z mojimi hlačami."

Tigri v Indiji.

V srednjih pokrajinah Indije so leta 1903 tigri raztrgali 190 ljudi, zato pa je zgubilo tudi 199 tigrov življenje. Vseh 190 človeških žrtev pa imajo baje le štiri tigri "na vesti". Ne loti se namreč vsak tiger človeka, večina napada le živino, toda če pa se je ta zverina enkrat lotila človeka, potem ji ne diši nobeno živalsko meso tako zelo kakor človek, naj si bo bel, črn ali rjav. V enem okraju so imeli tigrino, ki je požrla 48 oseb, tedaj skoraj vsak den po enega človeka. Tigri, ki napadajo ljudi so zelo zvit in previdni. Bili so lovci, ki so jih po celo leto iskali, ne da bi bili videli le enega tigra.

Je hitro obogatel.

Pripovedka grškega modrijana, ki je nasprotoval brezvestni dopisilji za nabavo hitrega bogatstva. Bogati mož je pripovedoval, da vsi, ki so nesposobni v naglici obogateti govorijo isto tako. Lažje je postati bogat kakor moder. Nadalje pripoveduje, da je pričel s trgovino, kateri je posvetil ves čas in energijo ter svojo visoko učenost. V teku enega leta je bolj obogatel, kakor njegovi tekmovalci tekem celega življenja. Imel sem izvrstnega sodruga — dober žolodec. Kdor hoče biti srečen v življenju svojem mora imeti zdrav žolodec. Edino zdravilo, ki vzdržuje zdrav in krepak žolodec je Trinerjevo zdravilno grenko vino. To vino napravi pravilno prebavljanje, očisti kri, ter utrdi živce in možgane. Akoravno si popolnoma zdrav, rabi to naravno, čisto in iz trte pridelano zdravilo. Dobi se v vseh lekarnah, dobrih gostinjah in pri izdelovalcu Josip Trinerju 799 So. Ashland Ave., Pilsen Station, Chicago, Ill.

SLUŽBO ISČE slovensko dekle. Ponudbe naj se pošiljajo na Julijo Moro, 578 w. 21. st. Chicago, Ill.

KJE STA Alojzij Pogorelec in Jos. Stimač, doma iz Črnega loga. Pri spremenju večkrat svoje ime. Imenuje se tudi Sreder. Kdor ve za njiju bivaliče naj blagovoli proti povratku trovkov naznaniti Antonu Plešetu, P. O. Box 111, Madison, Ill.

ZEMLJIŠKA NA PRODAJ. Na prodaj je 11 lotov mej Bridge in Ruby-ovo cesto po jako nizki ceni. To zadevno se obrnite na Antona Dovjaka 329 Bluff Str. Joliet, Ill.

KJE JE JANEZ BUTAJLE, doma iz Vrha, fara Stopče? V Ameriko je prišel pred 7 leti. Pred 4 leti je bil v Calumetu, Mich. Od takrat je pa izgubil in se ne ve kam. Kdor rojakov ve kaj o njemu, naj blagovoli naznaniti njegovemu bratu, pravkar došlemu iz stare domovine, Antonu Butajin Box 461 Claridge, Pa.

Znižana vožnja v Yellowstone park. Northern Pacific železnica naznanja znižane vozne cene iz Chicago, St. Paula, Duluth in drugih severozapadnih krajev v Yellowstone park in preko njega. S to znižano vožnjo so združeni tudi znižani vozni troški v parku.

Novi hoteli so dozdani. Starodavna gostilna, modern v vsakem osiru, postavljena iz hlovdov blizu čudernih vrelcev, je najbolj zanimivo poslopje v deželi. Poleg je pa precej lepih novih hotelov na obrežju Yellowstone jezera, ki so najlepši okras parka.

V vsakem hotelu je prostora za 250 gostov. Hotel imajo električno zasvetljavo, kurjavo na plin in svojo lastno godbo. Sezona pričenja z 1. julijem ter konča koncem septembra. Vozne listke kupite na N. P. R. preko Livingston in Gardener.

Za svet lahko povprašate vsacega agenta Northern Pacific železnice, ali pa pišite glavnemu agentu A. M. Cleveland, Gen. Passag's Agent St. Paul, Minn., za poljanila, poleg pa priložite znamk za 6 centov za knjižico "Wonderland 1904".

Posebno obvestilo. Nova prekomorska vožnja preko sredozemskega in adrijskega morja — proslaušena črta

Cunard Line

ustanovljena leta 1840. Najstarejša prekomorska črta, ki je z dnem 26. aprila pričela s plovitbo iz New Yorka direktno v Trst in Reko. Družba ima velike, nove in elegantne parnike na dva vjaka. Vsaki parnik nosi 10.000 ton. Parniki odplujejo iz New Yorka: "Ultonia" (dva vjaka) 10.402 ton, v torek 5. julija. "Slavonia" (dva vjaka) 10.605 ton, v torek 19. julija. "Pannonia" (dva vjaka) 10.500 ton, v torek 2. avgusta in potem se vrste parniki vsaki četrti večer. Zaradi nizkih cen, posebno radi tretjega razreda obrnite se na naše agente. Iščemo tudi agente. F. G. Whiting, Mgr. Dearborn & Randolph St., Chicago, Ill.

Poskusite

najboljše unijske A—B, X—Lent in Criterion smodke katere izdeluje H. F. Aring

916 Payne Ave. Cleveland, O. Postrežba točna. Cene nizke.

NAZNANILO.

Opozarjam slovenske trgovce-saloonarje in tudi drugo p. n. občinstvo na importirano brinje iz Ljubljane, iz katerega kuham sam najboljji brinjevca! Kdor hoče dobro, kapljico brinjevca piti, naj se obrne na John Kracker-ja 1199 St. Clair Str., CLEVELAND, OHIO.

Ferdinand Petsche

576 W. 21. STREET okrajni notar v zvezi s c. k. austr. ogr. konzulatom. Glavni agent METROPOLITAN LIAB. NAT. NORTHWESTERN FIRE INSURANCE CO.

JOHN FERBEZAR

629 S. Santa Fe Ave., PUEBLO. Priporočam rojakom svojo novo, lepo urejeno gostilno, kjer točim vedno sveže Walterjevo pivo. Izvrstno žganje in fine smodke na razpologo.

F. J. SKALA & CO

320—322 W. 18. ulica.

ČESKO-SLOVANSKA BANKA. Pošiljanje denarja, izmenjevanje tujih denarjev, istorjatev denarja in vrednostnih stvari po celem svetu, posebno v Avstro-Ogrski in Zdr. državah. Ustavljanje plačilnih in drugih pravnih listin. Dedičine. Zastopniki družb: bremške, hamburske, antverpske, rotterdamške in francoske prekomorske vožne črte. V New Yorku in ostalih evropskih pristaniščih sprejmo potnike naši zastopniki v slučajih zahtevka oziroma zaprek potnikov, obrnite se na nas!

C. G. FOUCEK 586 Centre Ave. na vogalu 18. ul. Najboljša česko-slovenska lekarna v Čikagu. V nji se nabaja tudi pošta, kjer je mogoče pošiljati novice po vsi Ameriki in v Evropo. Prodaja znamk in sprejemanje priporočenih pism. Odprto po dnevi in ponoči. Brzojavni urad na vse strani. Ekspresni urad, pošiljajo se kovčegi in drugo na vse strani Zed. držav. V lekarni ordinirajo naslednji zdravniki: Dr. Martin Ivec, vsak večer od 6. do 7. ure; Dr. Stulik od 10. do 12. dopoldne in od 7.—9. zvečer; Dr. Kolnar, Dr. Roth, Dr. Chvotal, in Dr. Čunat. Ako ste bolni, stopite v mojo lekarno in pomagalo se vam bode.

URBAN BRO'S pogrebniški. 393 W. 18th. St. Chicago, Ill. CENA IN DOBRA POSTREZBA ZA ameriko patentirane Harmonike, izvrstno delo, se dobe samo pri Slovencu John Golob 203 BRIDGE ST. JOLIET, ILL.

Pozor! Kaj pustiti od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pust si jih zaliti s zlatom ali srebrom kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi B. K. SIMONEK ZOBOZDRAVNIK 544 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL. Tel: Morgan 433.

Dr. M. A. Weisskopf 885 Ashland Ave. Telefon Canal 476. Uradne ure: do 9. zjutraj od 1. do 2. in od 5.—6. popoldne. Urad 631 Center Ave: od 10-12 dopoldne in od 2-4 popoldne. Telefon 157 Canal. DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličien zdravnik, obiskujete torej Slovana v svojo korist.

PRAVA SREČA JE ZA NAŠ NAROD, ko najde tukaj na tujem svetu v slučaju bolezni, človeka, katere-mu z mirno vestjo zaupa, znajoč, da če bit v kratkem času popolnoma ozdravljen od svoje bolezni. Vse novine ga jednako slave in hvalljo zaradi njegovega izkušnja v zdravenju, zato ga pa tudi mi preporočamo našem narodu in potrdujemo, da je Prof. Dr. E. C. COLLINS, iz vseučilišča v New-Yorku, jedini zdravnik, kateri jamči za popolno ozdravljenje vseh bolesi. Kakor bolesi na plučah, prsih, žolodcu, črevah, jetrah, meh-urju, ledvicah, arcu, grlu, nervoznost v glavi, kašelji, mrzlica, prehlajenje, revmatizam, prelivanje krvi, griža, otekline noge ali teko, vodenico, bolečine v grizu, zlato žilo (hemeroide), onemoglost pri spolnem občevanju, izpadanje las, tifus, lešaj, tečenje iz ušes ali oči, gluhost, slepost, raka, hraste, garje in rane, šumenje v ušesih, ženske notranje bolesi, nepravilno prebavljanje žolodca kakor vse ostale notranje in zunanje bolesi. Prof. Collins je jedini kateri popolnoma ozdravi sušico in sifilis kakor tudi vse. SPOLSKÉ BOLEZNI PRI MOŽKIH IN ŽENSKAH. Ni bolnika, katerega nebi Prof. Collins naj si bode od katere spolske bolezni zmiral, ozdravil. Čitajte! Nekoliko najnovejših zahval, katere so najboljši dokaz njegovega izkušnjeja zdravenja. Kroničen katar Slavná zdravilnica Collinsova. Bolezen na plučah naduha in kronično bolečine v žolodcu ozdravljene. Od srca se vam zahvaljujem za poslana zdravila, ker sem od njih odmah ozdravel tako da sem takoj zopet pričel delat, po pa že 8 mesecov nič da nisem mogel. Vam dam znanje da sem bil tukaj pa nekem zdravniku z tedne, ali pomagati mi nikakor ni mogel. Potem sem se ozdravil pri drugem zdravniku in tudi ta mi ni mogel pomoči, tako da sem se odločil da nedam omenjenim zdravnikom tuj ne jednega centa. Simon Luzar, 41 North Front st. Reading, Pa. Ko sem se na Vas obrnil in začel Vaše zdravila rabiť sem odmah ozdravil. Vsakem od mojih znancev in prijateljev Vas čem priporočiti. Ostanem Vam zahvaljen kakor svojem največjem dobrotniku Vaš M. Medenjak, 120 Central Ave, Kansas City, Kansas. Zato, če bolujete na kateri bolezni zmeraj, najsi bode zastareno boleznijo, ali pa da so Vas neizkušeni zdravniki pokvarili—opišite točno svojo bolezen v maternem jeziku, ter pišite na Prof. Dr. E. C. COLLINS, 140 W. 34th Street, New York. Prof. Collins Vam bode dal na podlagi diagnoze najboljše zdravilo, po katerih se bode te gotovo popolnoma ozdravili.

Opatov praporščak.

Zgodovinska povest. Spisal F. R. XLII.

Rovan je bil silno presenečen, ko ga je na Smreki obiskal grajski kaplan iz St. Lamberta in mu povedal, da želi vojvodinja Virida z njim govoriti. Rovan je izprva mislil, da je to nova past, saj ni vedel, da je bil opat pripravil napad na njegovo osebo, ne da bi bila vojvodinja kaj vedela o tem. Kako se je torej začudil, ko mu je grajski kaplan razodel, da je vojvodinja zaradi tega poskušane napada pretrgala vse zveze z opatom in neče z njim več občeovati, pač pa želi, da jo Rovan obišče.

Ze naslednjega dne se je odpravil Rovan z Matijo v St. Lambert. Šel je tem rajši, ker je upal, da vidi Margareto. In tudi Matija je šel jako rad v St. Lambert.

Kakor svetopisemski jelen po svetopisemskih vodah, tako kriči moj želodec po tistem laškem vinu, ki ga pijó v St. Lambertu, je spotoma zatrejal Matija svojemu prijatelju. Kakor olje teče ta kaplica in ko bi vedel, da bi dobil te pijače v peklu, bi se še hudiču zapisal.

Ti postaneš še pravi pijanec, je Rovan pograjal svojega spremljevalca. Saj jaz tudi čislam dober požirek, a zadnji čas si ti skoro vedno pijan, kadar te vidim.

Zdaj pa se je Matija resnično razjezil.

Tako? je kričal in ustavil svojega konja. Tako govoriš z mano? Lep prijatelj si ti. Kadar sem pijan, me vsak hudič vidi, kadar sem pa ježen, me pa noben zlodej ne pozna.

In ker Rovanu Matijeva jeza ni čisto nič imponirala, se je mož še bolj raztogotil.

Le norčuj se in zasmehuj me, je dejal Matija. Pa dolgo se ne boš. Še danes vprašam vojvodinjo, če me vzame v službo ali pa grofa Lamberga.

In nič več ni izpregovoril Matija, dokler nista prišla v St. Lambert. Tam ju je sprejel grajski kaplan, ki je z veliko prijaznostjo prihitel Rovanu nasproti in ga pozdravil z neko posebno udanostjo.

Srčno pozdravljamo novo zvezdo na šentlamberškem obnebu, je dejal kaplan in se Rovanu globoko poklonil.

Matija pa ni razumel tega izreka in se torej začudil.

Kakšna na je ta zvezda? je vprašal kaplana.

No, to je vendar gospod Rovan, je dejal kaplan.

Matija je strmel. Najprej je pogledal kaplana od strani, potem pa se je obrnil k Rovanu, ki je te komplimente popolnoma preziral, ter mu dejal:

Torej taka je tvoja pravičnost. Mene si zmerjal, da sem pijan, temu božjemu namestniku, ki se ga je že na vse zgodaj navlekel, pa ne rečeš ničesar. Res, lepega prijatelja sem si izbral.

Kako moreš reči, da sem jaz pijan, se je znesel kaplan nad Matijo.

Kaj morda niste? je rečel Matija. Trezen človek vendar ne bo Rovana imenoval zvezdo. Ko bi bili že mene primerjali z zvezdo, bi nič ne rekel, zakaj časih se mi nos res sveti, ali Rovana imenovati zvezdo, to je vendar neumno.

Ali kar sem rekel, to je bilo le poetično povedano, se je jezil kaplan.

Kaj je to poetično, ne vem, je odgovoril Matija, neumno pa je bilo, to vem in na to prizežen.

Rovan se ni čisto nič vtikal v ta razgovor, nego pustil prepričljiva na dvorišču in šel v grad. Komaj pa je bil izginil za vratmi, je kaplan hitel pravit Matiji, zakaj je imenoval Rovana zvezdo in mu tudi povedal, da se je vojvodinja sprla z opatom in da neče več z njim občeovati. Matija je bil seveda jako zadovoljen s tem, kar je izvedel, kajti njemu se je zdelo, da bi Rovan popolnoma prav storil, če bi začel z vojvodinjo za nekaj časa ljubezen, češ, da bi to Rovanu gotovo prineslo veliko korist, grofico Heleno pa še vedno lahko vzame.

Kmalu sta kaplan in Matija sedela za vrčem one laške kapljice, ki je Matiji tako ugajala, in seveda na dolgo in široko razpravljala o tej isti stvari ter delala načrte za prihodnost.

V tem je Rovan že sedel pri vojvodinji, ki ga je sprejela kar najljubšejejejeje in mu z veliko vneto pripovedovala, da ni čisto nič kriva na napadu, ki ga je opat nislil nanj napraviti. In z veliko gorečnostjo je vabila Rovana, naj jo odslej večkrat obiškuje.

Tako sama bom sedaj, je dihala vojvodinja. Margareta se v

kratkem omoži, grofica Helena pa pojde k svoji teti na Stajersko. Kako potrebna bom družbe in tolažbe. Ali bodete časih prišli sem gospod Rovan.

Vojvodinja se je zaljubljeno stisnila k Rovanu, tako da je ta prišel v največjo zadrego in ni vedel kako bi se ubranil tega približevanja. Na srečo je prihrumela v sobo grofica Helena in naredila konec temu kočljivemu pogovoru.

Rovanu ni bilo obstanka v gradu. Rad bi bil prišel v dotiko v Margareto, a ta ves dan ni zapustila svoje sobe.

Tako čudna je že nekaj dni sem, je pripovedovala grofica Helena. Ko bi ne vedela, da je baron Gall njen zenič, bi mislila, da je nesrečno zaljubljena. Z nikomur ne govori, vedno je sama, večkrat ima objokane oči, a ko sem ji povedala, da ste vi tukaj, gospod Rovan, se je zaklenila v sobo in je rekla, da Vas neče videti. Kaj to pomeni? Kaj ste ji pa storili?

Rovan je ta dan prestal težke duševne boje. Po grofici Heleni je prošil Margareto, naj mu dovoli kratak pogovor, a Margareta mu je sporočila, da mu je že rekla, kar mu je imela povedati: "Ne upajte ničesar; Vi ste sovražnik moje rodovine, jaz pa sem nevesta Jošta barona Gall." — te Margaretine besede so šumele Rovanu po glavi in kar nič se ni zmenil za zvedlavo vprašanja grofice Helene, ki se ni mogla načuditi, da imata Rovan in Margareta neke skrivnosti.

Rovan je proti večeru zapustil grad, in sicer s trdnim sklepom, da nikdar več ne prestopi njegovega praga. Še tisti dan je spisal pismo, s katerim je grofa Ortenburškega prosil, naj ga vzame v službo, in odločen je bil, da za vselej zapusti svojo domovino.

V samostanu je bilo ta dan vse pokonci. Prišel je bil generalni vizitator opat Castiel iz Bordone, da preišče razmere v samostanu in zasliši priče. Sprejeli in pogostili so ga sijajno. Opat je zaslišal vse tiste menihe, ki so svoj čas tožili opata Albertusa, a sô bili sedaj vsi Albertusovi prijatelji, in vsi po vrsti so prisegli, da so bile njihove pritožbe neosnovane in neresnične in nobenega ni pekla vest, da so po vrsti po krivem prisegli. Albertus je bil opatu Castielu daroval troje lepih konj "za spomin" in mu odštél 200 srebrnikov za "potne stroške" in Castiel je odpotoval na Korosko v Vetrinj, kamor so bili sklicani tudi opat Angelus iz Reina, opat iz Kostanjevice in opat iz Cvetla.

Čez nekaj dni je dobil Albertus pismeno obvestilo o tem, kar se je zgodilo v Vetrinju. Opat Castiel mu je sporočil, da ga je na podlagi pod prisego storjenih izpovedi zatiških menih potrdil kot zatiškega opata, da pa je temu vizitator Angelus ugovarjal, ker ni bil zaslišan Andrej Rovan. Angelus je zahteval, naj se vrši nova preiskava in zasliši tudi Rovan, in ker opat Castiel v to ni privolil, so se Angelus in tovariši pritožili na generalni kapitelj.

Opata Albertusa pa to sporočilo ni vznemirilo. Zaznal je bil med tem, da je Andrej Rovan zapustil domovino. Kam je šel, tega ni nihče vedel, ker se je bil Rovan le pismeno poslovil od vojvodinje, Margarete in Helene, a v pismu ni povedal, kam da gre.

Pretekli so meseci. V samostanu so živeli razkošno in razuzdano in kadar je zmanjkalo denarja, je opat letometom naložil novih bremen. V samostanu so imeli vse polno žensk in pijančevanje je bilo toliko, da časih še ob nedeljah ni bilo maše. Nevolja med kmetakim ljudstvom je rasla, ali zdaj ni bilo nikogar, ki bi se bil za kmeta zavzel, nikogar, ki bi ga bil branil.

Opat se je med tem zopet sprizajzil z vojvodinjo ali staro prijateljstvo se ni dalo več obnoviti. Vojvodinja je bila prepričana, da je Rovana pregnal iz domovine opat in tega mu ni odpustila in ni hotela zanj nikakeh korakov več storiti.

Helena je zapustila St. Lambert. Kmalu potem, ko je bil Rovan odšel iz domovine, se je tudi ona odločila, da gre k svoji teti. Vojvodinja je bila vedno sitna. Margareta pa molčéca in žalostna, tako da veseli grofici v St. Lambertu ni bilo več izhajati. Margareta je bila sedit sama z vojvodinjo, kajti tudi baron Gall je bil šel na svoje posestvo, nevoljen, da je Margareta kar za pol leta odločila poroko in se ni dala pregovoriti, da bi se poroka prej vršila.

Prišla je jesen. Nekega dne se je Margareta sprehajala po grajskem vrtu, zatopljena kakor po navadi v svoje misli, ko se je po

cesti od Vač prišedši jezdec ustavil pri zidu.

Gospodična Margareta! je zaklical zaprašeni jezdec in se s konjem pomaknil bliže k zidu.

Margareta se je ozrla nanj in presenečena vskliknila: — Matija!

Pristopila je k zidu, a Matija ji ni dal časa, da bi ga kaj vprašala, nego rekel:

Sporočiti Vam imam važne reči. Prosim, idite v grad!

In — Rovan? je trepetaje vprašala Margareta. Matija pa je bil že pognal konja in zdirjal v grad.

XLIII.

Matijev pogovor z Margareto ni trajal dolgo. Povedal je na kratko, kar je imel sporočiti, v otem pa hotel zopet odjezditi. Toda Margareta ga ni pustila proč. Spremila ga je k vojvodinji Viridi in ga pustila tam, med tem ko se je sama nemudoma odpeljala v zatiški samostan k opatu.

Vojvodinja je Matijo le malo poznala in je imela sploh navado, da je zlasti napram tujim ljudem nastopala jako dostojanstveno. Tudi Matijo je sprejela jako hladno, ali Matija je bil mož, ki sploh ni imel respekta pred nikomur na svetu in kateremu ni mogel nihče imponirati.

Margareta mi je povedala, da ste prinesli važne novice, je končno začela vojvodinja, ker Matija, odkar je vstopil pri nji, še ni izpregovoril nobene besede, nego se le ravnodušno oziral po sobi in motril pohišstvo.

Da, je odgovoril Matija, važne novice! Sicer sem pa že vse povedal gospodični Margareti.

Kaj pa se je zgodilo? je vprašala vojvodinja nestrpno.

Kar se je zgodilo, še ni tako hudo, je menil Matija, a kar se pripravlja, to je nekaj posebnega. V tem je zazrl Matija na omari veliko benečansko vazo. Ne menč se za vojvodinjo, je pristopil k omari in pogledal v vazo, potem pa dejal: Čemu pa imate ta prazen lonec? Ko bi bil jaz grajsčak na St. Lambertu in bi imel take lonec, ki morali biti vedno polni vina. Saj pride lahko kak ježen popotnik z važnimi novicami.

Vojvodinja je zdaj umela, zakaj je Matija jako malobeseden. Pozvonila je in naročila došli služkinji naj prinese vina. Matija je to naročilo jako razveselilo.

Pa tistega ta laškega prinesite, je zaklical služkinji in obrnivi se k vojvodinji ji je rekel: Saj ste prav prijazna gospa! Midva se bo deva prav lahko prazumela.

Ko je imel Matija vrč z vinom pred seboj in se je okrepčal, je začel pripovedovati:

Torej, da veste! Generalni kapitelj je sklenil, da se opata Albertusa začasno odstavi. Dalje je kapitelj naročil opatu kostanjeviškemu, opatu vetrinškemu in vizitatorju opatu Angelusu, da vse tožbe, kar jih je bilo podanih proti opatu Albertusu, iznova preišče. Zaslišati se morajo pred prisego vse priče, tudi kmetje in ženske. Včeraj sta bila v Ljubljani že zaslišana cesarski notar Leutwin in pa oskrbnik zatiškega dvorca. Oba sta izpovedala tako slabo za opata Albertusa, da so opatje kot preiskovalni komisarji sklenili, se polastiti Albertusa in ga zapreti za toliko časa, da bo preiskava končana. Slabo kaže za Albertusa, prav slabo. Bog daj, da bi ga obsodili na smrt, saj družega tako ni zaslužil.

Kdo ve, če je to resnično, je menila vojvodinja.

Kdo ve? Jaz vem! je rentočil Matija. Saj mi je Rovan povedal!

Rovan? se je čudila vojvodinja. Kje pa je?

Kmalu bo v Zatičini, je odgovoril Matija. Po naročilu opatov in na povelje grofa ortenburškega se s 40 jezdec in 80 pešaki odpravi še danes v Zatičino, da zavzame samostan in zapre opata Albertusa. Potem pride komisija, da začne preiskavo.

Vojvodinje se je polastila silna razburjenost, kajti četudi ni bila več tolika prijateljica opata Albertusa, kakor v prejšnjih časih, je vendar želela, obvarovati nekdanjega svojega ljubimca preteče nesreče. Zato pa je začela izpraševati Matijo, kaj bi se dalo storiti, da se odvrne vsaj najhuje in Albertusa odvaruje sramote, obenem je pa tudi obsipala Matijo s pohvalnimi besedami, da je prišel povedat, kaj se pripravlja.

Res vrl mož ste, Matija, je rekla vojvodinja, in jaz Vam bom vedno hvaležna, da ste prišli naznanit, kar se je sklenilo za opata.

Semiljeniki naročite in pripravite "GLAS SVOBODE"

J. SMOLKOVIC,

ugleden meščan v New Salem, Pa., ni mogel dobit olajšanja v svoji dolgi boleani.

Trinerjevo zdravilno grenko vino

ga je popolnoma ozdravilo.

"Podpisani, čutim se hvaležnega in Vam naklonjenega za popolno ozdravljenje mojeja že dolgo časa bolnega želodca. Mnogo donarja sem potrosil za različna zdravila in zdravnike, ali olajšanja vendar nisem mogel dobiti. Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, ni samo hitro odstranilo vbadanje, pač pa me je popolnoma ozdravilo. Jaz sem zdaj popolnoma zdrav.

Vam udani
J. Smolkovic."

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino služi vedno najbolje za odstranitev vsakovrstnih bolezni, osobno želodčnih. Zali je in ojači želodčne organe, kateri so bili že popolnoma pokvarjeni radi zavživanja pokvarjenih zdravil; spravi jih v normalni red, da zopet pravilno izvršujejo svoje dela.

Varujte se pred ponarejenimi vini v lekarnah.

JOSEPH TRINER,

799 South Ashland Avenue

Pilsen Station

CHICAGO, ILLINOIS.

"GRAD ZAGREB"

je najstarejši hrvatski "SALOON" na zapadni strani mesta Chicago.

Postrežba izvrstna.

Hrvatsko-Slovenska dvorana za zborovanja, svadbe in ples.

ALOUIS PAUSE lastnik, 314 W. 18th St. Chicago, Ill.

MATIJA ERKLAVEC,
433 W. 17th St. CHICAGO, ILL.
edini slov. krojač v Chicagu, se priporoča rojakom v izdelovanju nove in popravljanje stare obleke, katera bo izgledala kakor nova. Vse po zmerno nizkih cenah.

EMIL BANMANA
Kafeterija slavnostna tržila
CHICAGO, ILL.

Nazdar rojaki!

Slovenecem in drugim bratom Slovanom priporočam svoj lepo urejeni "SALOON".

Točim vedno sveže pivo in prijetne druge pijače. Raznovidne fine smodke na razpologo.

Potniki dobe pri meni čedna prenočišča in dobro postrežbo.

Za obilen poset se priporoča **MARTIN POTOKAR,** 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill. Telefon števil. 1721 Morgan.

Rojaki, ne pozabite starega prostora, John Koščička.

Wilke

Najbolji izmed vseh je Wilke-zanesljivi fotograf

391-393 Blue Island Ave. na vogalu 14th Pl.

Zenitvanske in slike v skupinah so naše posebne specialitete.

Phone Canal 287. Tvrška ustanovljena leta 1883.

Ob nedeljah odprto od 9. ure dopoldne do 5. ure popoldne.

Obrnite se zaupno na nas

kadar hočete odpreti saloon ali se zmeniti za pivo.

Lahko govorite z nami v slovenskem jeziku, a naše izberne pivo je po evropsko kuhano, tako, da bodete vselej delali dobro kupčijo.

Kadar nimate časa priti osebo do nas, pišite ali telefonirajte nam, ta kar bodete dobili hitri odgovor. Imamo pivo v sodčkih in izvrstno ležano pivo (Lager-Beer) v steklenicah.

Tel. Canal 967 **ATLAS BREWING CO.** 21. & Blue Island Ave.

OBVESTILO!

Podpisani si usojam naznanjati p. n. občinstvu, da sem prevzel "Saloon" rojaka Jak. Martinčiča v Summit, Ill. Moje načelo je in bode vselej sprejemati rojake najljubšeje, vsled česar upam, da se bode tudi meni izkazovala tista naklonjenost, kakor mojemu predniku. Posetnike prijatelje in c. rojake v obče zagotavljam, da bodo vsak čas postreženi točno z izvrstnimi smodkami, svežo pivo, raznimi likerji, "Portvini", Trinerjevim vinom itd. Za zabavo novodobno kegljače. Rojaki znanci, prijatelj obiskujte me v prostih urah, vživali bodete vsaj štiri zrak. Na zdari! — FRANK KOENIG, — Summit, Ill